

## KAUKO VIRTANEN 90 JT 2022 – 2# TUOMIO, BARRY BARNES / AWARD by BARRY BARNES

Muistelen hyvin mielelläni Kauko Virtasen ja minun pitkän ystävyysajan alkua. Tapasin ystävällisen ja alati herkästi nauravan Kaukon ensimmäistä kertaa Fiden tehtävätoimikunnan tapaamisessa Tampereella vuonna 1967. On suurenmoista, että me molemmat olemme vielä olemassa. Yhdessä Kaukon kaikkien ystävien kanssa toivotan hänelle terveyttä ja onnea kymmenennen vuosikymmenen alkaessa!

Kenties Kaukon ja minun kauan sitten tekemä valinta tehtäväshakissa on osoittautunut onnistuneeksi? Viimeisten noin 150 vuoden ajan lukuisat lahjakkaat ja kekseliävät taiteilijat ovat kiinnittäneet huomionsa kaksisiirtoisiin, mutta nyt tuo alue tuntuu ammentaneen perinteiset ortodoksiset mahdollisuutensa lähes tyhjiin. Tuomioni on lyhyt, mutta siihen todella sisältyy hienoja tehtäviä, jotka ovat Kaukon elämän merkkipaalun – 90-vuotissyntymäpäivän – arvoisia.

[Huomautuksia joistakin tuomion ulkopuolelle jääneistä tehtävistä: vKd2/mKd4 – viisi *teema A* -muunnelmaa on esitetty paremmin; vKb1/mKf5 ja vKh2/mKe4 – mTf8 ja vastaavasti mTe8 ovat toimitettomia alkusiirron jälkeen, ja mielestäni nämä esimerkit *Brojt*-teemasta esittävät tarpeettoman kaksoisuhan turhaa erittelyä; vKg8/mKe4 – edeltäjä J. Savournin, 1. palk. *Themes* 64, 1968; vKh5/mKf5 – 1.- De5 (*vartioi e6:ta*) ei ole *Levman 2* -puolustus, ja jäljelle jääneet viisi tuollaista puolustusta on esitetty paremmin; vKg1/mKd4 – houkutuksen kumoavat dualistisesti 1.- Txe3! ja 1.- Td3!; vKb7/mKd4 – 4+4 *Fleck-Karlströmiä* mutta C. J. Morse esittää niitä 10+10, *Suomen Shakki* 1999; vKc1/mKd6 – teemasisälön epätasällisyydet pilaavat tämän yrityksen (?) *kombinoivaan erittelyyn.*]

*It is my great pleasure to recall the beginning of a long friendship with the amiable and always ready to laugh Kauko Virtanen whom I first met at the FIDE Problem Commission's meeting in Tampere, 1967. That we both are still here today is remarkable. As will all his friends, I wish Kauko health and happiness in his 10<sup>th</sup> decade!*

*Perhaps Kauko and I have timed our long chess problem innings well? The two-mover, after the attention of so many talented and inventive artists for the past 150 years or so, now seems to have yielded most of its conventionally orthodox possibilities. My award is short, but it really does have some fine problems well worthy of the occasion of Kauko's milestone birthday.*

*[Notes on some excluded problems: wKd2/bKd4 – 5 Theme A variations have been done better; wKb1/bKf5 and wKh2/bKe4 – bRf8/bRe8 respectively are idle post-key, and, in my opinion, these Brojt theme examples, show pointless separation of an unnecessary double-threat; wKg8/bKe4 – anticipated by J.Savournin, 1 Pr Themes 64, 1968; wKh5/bKf5 – 1...Qe5 (guarding e6) is not a Levman 2 defence, and the resultant 5 only such defences have been bettered; wKg1/bKd4 – dual refutation of try by 1...Rxe3! and 1...Rd3!; wKb7/bKd4 – 4+4 Fleck-Karlström surpassed by C.J.Morse's 10+10 example in Suomen Shakki 1999; wKc1/bKd6 – thematic inaccuracies spoil this attempted(?) combinative separation]*

1. palkinto / 1<sup>st</sup> Prize  
Jorma Paavilainen



2#

10+6

2. palkinto / 2<sup>nd</sup> Prize  
Kari Valtonen



2#

8+12

3. palkinto / 3<sup>rd</sup> Prize  
Kari Valtonen



2#

12+6

1. palkinto / 1<sup>st</sup> Prize Jorma Paavilainen

1.Le4? (2.Ld3) 1.- Dh3/Df5/Dh7 2.Tc6, 1.- Dxd6 2.Rxd6, 1.- Lh7 2.Ld5, mutta 1.- Rxc2! 1.Td3? (2.Txc3) 1.- Dh3 2.Rd6, 1.- Dxd3 2.exd3, mutta 1.- Dd4! **1.Rd4!** (2.Tc5) 1.- Dxd6 2.Lb5, 1.- Dxc6 2.Txc6, 1.- Ld5 2.Lxd5, 1.- Rb3 2.cxb3.

Lc6:n, Td6:n ja Rb5:n ruudunraivausten kehä, mutta sen lisäksi paljon muuta! Tehävän rakenne on suurenmoinen; valkean suurta materiaalista ylivoimaa kontrolloii lähinnä mD. Yksikään valkea konsepti ei ole toimeton missään vaiheessa. Mustan Lg8:n siirto f7:ään siistisi hieman 1.Le4?-houkutusta. Erilaiset uhat, seitsemän erilaista mattia (kaikkiaan 10 eri mattia) ja riittävän hyvät torjunnat tekevät yhdessä tästä tehävästä 1. palkinnon arvoisen tässä erityisjuhlakilpailussa.

*A cycle of square-vacation by Bc6, Rd6 and Sb5, but much more than that! I find the construction wondrous, with overwhelming white force held at bay mostly by the bQ. No W major piece is idle in any phase. bBg8 to f7 tidies the try 1.Be4? a little. Different threats, 7 different mates (10 different mates in all), and very passable refutations complete a worthy 1<sup>st</sup> Prize for this special occasion.*

2. palkinto / 2<sup>nd</sup> Prize Kari Valtonen

Esipeli: 1.- c5 2.Lxb7 **1.Lxf5!** (2.De4 A/2.Le4 B/2.e4 C) 1.- De2 2.AB, 1.- Lh7

2.AC, 1.- Te8 2.BC,

1.- c3 2.A, 1.- c5 2.B, 1.- Txf5 2.C, 1.- Rxd6 2.Dxd6, 1.- Rc5 2.Rb4, ja 1.- Rf~ 2.D(x)e5.

Kolme uhkaa *samalta* ruudulta, kolme täyspuolustusta 3+3 *Fleck-Karlström*issä, ja tasokas *kombinoiva erittely* (näin voidaan väittää)! [Olen päättänyt uskoa, että minulle lähetetyssä asemassa ollut mLa7 ei ollut tarkoitettu; jos se siellä olisi, niin sekä 1.- De2:ta että 1.- Lxe3:a seuraisi 2.AB, ja 1.- Lc5:tä ja 1.- Te8:aa 2.BC.]

*Three threats on the same square, three total defences for a 3+3 Fleck-Karlström, and (it could be argued) combinative separation of distinction! [I have chosen to believe a bBa7 in the submitted position was unintended: otherwise, both 1...Qe2 and 1...Bxe3 would give 2.AB, and 1...Bc5 would duplicate 2.BC after 1...Re8]*

3. palkinto / 3<sup>rd</sup> Prize Kari Valtonen

Esipeli: 1.- Rxd5 2.Dxd5 A/2.Re6 B 1.Ra6? (2.Lc3) 1.- Rxd5 2.Dxd5 A, 1.- Rge2/Re4 2.Rf5 1.- La5 2.Lc5, mutta 1.- Re6! **1.Df5!** (2.c3) 1.- Rxd5 2.Re6 B, 1.- Rxf5 2.Rxf5, 1.- Rge2/Re4 2.D(x)e4, 1.- Rfe2 2.Df2, 1.- e4 2.Df6

Tässä hiotussa *Ellerman-Mäkihovi*-teeman (1.- a 2.AB 1.houkutus 1.- a 2.A. 1.ratkaisu 1.- a 2.B) esityksessä on ihailtavaa yhtenäisyyttä, ja lisäksi matinmuutos ja

**Erikoiskunniamaininta /  
Special Honourable Mention**

**Terho Marlo**



2#      0-asema      9+9  
(a) vsd2 (b) vsd5 (c) vsg6

puolustuksenmuutos. Molemmat uhkamattit tulevat c3:sta – loistavaa!

*There is admirable unity in this polished Ellerman-Mäkihovi example (1...a 2.AB 1.Try 1...a 2.A. Key 1...a 2.B) with a changed and transferred mate. Threats both on c3 – excellent!*

**Erikoiskunniamaininta / Special Honourable Mention Terho Marlo**

Esipeli: 1.- Dxc1 2.cxb5 Y/2.Tf6 Z, 1.- Dxc4 2.Tf6 Z/2.Ta1 X, 1.- Dxf5 2.Ta1 X/2.cxb5 Y

(a) 1.Lc2? B (2.cxb5 Y) 1.- Dxe2 2.Tg6 Z/2.Ta1 X, mutta 1.- dxc4! b 1.Lf3? C (2.Tf6 Z) 1.- Dxf3 2.Ta1 X/2.cxb5 Y, mutta 1.- gxf5! c 1.Ld1! A (2.Ta1 X) 1.- Dxd1 2.cxb5 Y/2.Tf6 Z.

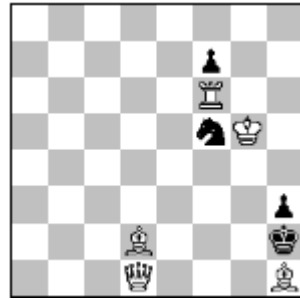
(b) 1.Lf3? C (2.Tf6 Z) 1.- Dxf3 2.Ta1X/2.cxb5 Y, mutta 1.- gxf5! c 1.Ld1? A (2.Ta1 X) 1.- Dxd1 2.cxb5 Y/2.Tf6 Z, mutta 1.- dxc1~! a 1.Le2! B (2.cxb5 Y) 1.- Dxe2 2.Tf6 Z/2.Ta1 X, 1.- bxc4 2.Da5.

(c) 1.Ld1? A (2.Ta1 X) 1.- Dxd1 2.cxb5 Y/2.Tf6 Z, mutta 1.- dxc1~! A 1.Le2? B (2.cxb5 Y) 1.- Dxe2 2.Tf6 Z/2.Ta1 X, mutta 1.- dxc4! b 1.Lf3! C (2.Tf6 Z) 1.- Dxf3 2.Ta1 X/2.cxb5 Y.

Ratkaisun yksityiskohdista selviävät kunkin muodon 3x3-kehä houkutukses-

**1. kunniamaininta /  
1<sup>st</sup> Hon. Mention**

**Daniel Sarmiento Larkiala**



2#      5+4

sa ja ratkaisussa, uhat mukaan lukien: (a) YZX/ZXY/XYZ (b) ZXY/XYZ/YZX (c) XYZ/YZX/ZXY. Dualististen mattisiirtojen kehä saattaa olla uutta teemaduaalien alueella. Pyörien sisällä on lisää pyöriä: vaihdelmissa – YZ/ZX/XY, valkean houkutuksessa ja ratkaisujen alkusiirroissa – (a) BCA (b) CAB (c) ABC, sekä kumouksissa (a) bc! (b) ca! (c) ab! Tätä epätavallista saavutusta on mahdotonta verrata tavallisiin tehtäviin, mutta yhtä mahdotonta olisi jättää se huomiotta! Vaikka keinot ovat bruttaaleja, ne ovat johdonmukaisia.

*The detail of the solution makes clear the 3x3 cycle in the try and actual play, including threats, of each part: (a) YZX/ZXY/XYZ (b) ZXY/XYZ/YZX (c) XYZ/YZX/ZXY. The cyclic dual mating moves might be something new in the thematic dual scene. There are more wheels within wheels: set play – YZ/ZX/XY, white tries and keys – (a) BCA (b) CAB (c) ABC, and refutations (a) bc! (b) ca! (c) ab! Impossible to compare this extraordinary achievement with conventional fare, but equally impossible to ignore it! Even though the means are brutal, they are coherent.*

**1. kunniamaininta / 1<sup>st</sup> Hon. Mention Daniel Sarmiento Larkiala**

**2. kunniamaininta / 2<sup>nd</sup> Hon. Mention**  
**Kari Valtonen**



2#

8+4

**1.Lb4!** (-) 1.- R~ 2.L(x)d6, 1.- Rg3!?  
 2.Tf2.

Tämän Meredith-muotoisen ”pikkujutun” tekevät erittäin kiinnostavaksi houkutukset: 1.Lf4+? Rg3! 2.Tf2?? 1.Txf5? (2.Lf4) f6+! 1.Txf7? (-) Re3! 1.Kxf5? (2.Lf4) Kg3! 1.Lc1? (-) Re3! 1.La5? (-) R~ 2.Lc7, mutta 1.- Rd6! 1.Lc3? (-) R~ 2.Le5, mutta 1.- Rd4! 1.La8? 1.Da1? jne. 1.- Re3! Melkoinen löytö!

*This Meredith `trifle` is a construction made super-interesting by its tries: 1.Lf4+? Rg3! 2.Tf2?? 1.Txf5? (2.Lf4) f6+! 1.Txf7? (-) Re3! 1.Kxf5? (2.Lf4) Kg3! 1.Lc1? (-) Re3! 1.La5? (-) R~ 2.Lc7, but 1...Rd6! 1.Lc3? (-) R~ 2.Le5. but 1...Rd4! 1.La8? 1.Da1? etc. Re3! Quite a find!*

**2. kunniamaininta / 2<sup>nd</sup> Hon. Mention Ka-**  
**ri Valtonen**

**1.b7!** (2.bxa8D A/2.b8D B/2.Rc6 C/2.  
 Tc8 D/2.Lc7 E)

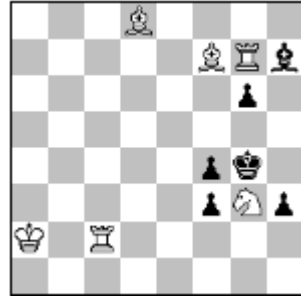
1.- Lxb7 2.Rxb7, 1.- Td6+ 2.Txd6,  
 1.- Td5 2.Txd5, 1.- Td4 2.Txd4, 1.- Td3  
 2.Txd3, 1.- Td2 2.Txd2, 1.- Txd1 2.Txd1, 1.-  
 Df6+ 2.Dxf6, 1.- Dg5+ 2.Dxg5, 1.- Dxh4+  
 2.Lxh4.

Ojanen-teemaa: viisi uhkaa +10 täys-  
 puolustusta Meredith-muodossa. Tä-  
 mä lisää nerokkaasti sisältöä K. Valtosen  
 tehtävään 5027 *Tehtäväniekka* 4/2020:

**3. kunniamaininta / 3<sup>rd</sup> Hon. Mention**

**Kari Valtonen**

(Adolf Dossenbachin mukaan /  
*after A.Dossenbach*)



2#

6+6

b2k1K2/3q4/1P6/N7/8/7B/2RR4 2# 1.b7!,  
 jossa uhkien ja täyspuolustusten määrä on  
 5+7. Uusi muoto on todennäköisesti ennä-  
 tys tässä teemassa.

*Ojanen theme with 5 threats +10 total  
 defences In Meredith. This adds most in-  
 geniously to K.Valtonen's 5027 Tehtäväniek-  
 ka 4/2020 5+7 example: b2k1K2/3q4/1P6/  
 S7/16/7B/2RR4 #2 1.b7!*

*The new setting is a likely task record.*

**3. kunniamaininta / 3<sup>rd</sup> Hon. Mention Ka-**  
**ri Valtonen**

Esipeli 1.- Lg8 2.Txg6 1.Lxg6! (2.Lxh7  
 A/Lh5 B/2.Lf5 C) 1.- Kxg3 2.A, 1.- f2 2.B,  
 1.- h2 2.C, 1.- Lg8+ 2.Lf7 (ristishakki, pa-  
 luu), 1.- Lxg6 2.Txg6, 1.- fxc3 2.Tc4.

Meredith-muotoinen 3+3 Fleck-Karl-  
 ström, jossa esiintyvät vaadittavat kolme  
 täyspuolustusta. Se on todellinen parannus  
 A. Dossenbachin tehtävään Good Compans  
 VII 1923: 3B4/6Rb/6B1/8/2K1Npk1/  
 5p1p/3R4/8 2# 1.Rg3! jonka kuvioasemas-  
 sa musta voi shakata ilman sitä seuraavaa  
 mattia. Tässä versiossa alkusiirto *mahdol-  
 listaa* tuon shakin; lisäksi tehtävässä on esi-  
 peli lisähienuutena.

*In Meredith, a 3+3 Fleck-Karlström,  
 with the required 3 total defences. It is a re-  
 al improvement on A.Dossenbach's Good*

## 1. kiitosmaininta / 1<sup>st</sup> Commendation

Kari Valtonen



2#

11+9

*Companions VII 1923 3B4/6Rb/6B1/8/2K1Spk1/5p1p/3R4/8 #2 1.Sg3! which has an unprovided check. In this version, the key provokes the check, and there is the extra finesse of set play.*

### 1. kiitosmaininta / 1<sup>st</sup> Commendation Kari Valtonen

**1.Rxf6!** (2.d8D A/2.Te5 B/2.Re3 C) 1.- Dxf5 2.A, 1.- Lxf5 2.B, 1.- Dxf6/Df4 2.C, 1.- Txf3 2.Dxf3, 1.- axb5 2.Dxb5, 1.- Rc4 2.Dxc4.

*Kolmine uhkineen tehtävä ei ole perinteinen englantilainen Nowotny, ja ehdottomasti se ei ole suomalainen Nowotny, koska alkusiirrosta lyövällä ratsulla ei ole houkustusta, joka kumoutuisi siirtoon 1.- f4!. Tehtävän väitettiin olevan pseudo-, mutta kenties teemaksi olisi ollut parempi tarjota 3+3 Fleck-Karlström - kolme uhkaa (eriteltäinä) + kolme täyspuolustusta. Lisäksi kiinnostavaa on houkutuspelejä (mukana elementtejä jatketusta hyökkäyksestä): 1.Rc8? Dxf6! 1.Rc4? Dxf6 2.Re3, mutta 1.- axb5! 1.Re4? Dxf6 2.Rxf6, 1.- fxe4 2.fxe4, mutta 1.- Txf3! Kaiken kaikkiaan tehtävään sisältyy liikaa häiritseviä epätarkkuuksia, mutta päämääränä ollutta teemojen yhdistelyä voi silti arvostaa.*

*With three threats, not a conventional English Nowotny, and definitely not a Finnish Nowotny because there is no try by the*

## 2. kiitosmaininta / 2<sup>nd</sup> Commendation

Kari Valtonen



2#

11+9

*capturing piece that fails to 1...f4! Rather than the Pseudo-claim, this might be better offered as a 3+3 Fleck-Karlström - 3 threats (separated) + 3 total defences. The try play (with a correction element) adds interest: 1.Sc8? Qxf6! 1.Sc4? Qxf6 2.Se3 axb5! 1.Se4? Qxf6 2.Sxf6, 1...fxe4 2.fxe4, but 1...Rxf3! Overall, too many spoiling inaccuracies, but the attempted combination remains commendable.*

### 2. kiitosmaininta / 2<sup>nd</sup> Commendation Kari Valtonen

1.Dc6? (2.Rbd7) 1.- Txb5! 1.De7? (2.Rcd7) 1.- Lxb5! 1.Dc7? (2.d7) 1.- Rd5 2.Rbd7, 1.- Rxe6 2.Rcd7, 1.- Lf8 2.exf4, mutta 1.- Rxb5! **1.e7!** (2.Lf6) 1.- Lg5/Txh4 2.Tf5, 1.- Tg5/Lg7 2.exf4, 1.- Re6/Rd5 2.D(x)e6.

Tehtävässä houkutukset uhkaavat matteja samalta ruudulta ja myös torjunnat tehdään samalle ruudulle; tällaisena tehtävä on vaarallisen lähellä (arvaan kyseessä olevan saman laatijan versio) tätä: K. Valtonen, kiitosmaininta, *Problem-Forum* 2005, 3R3K/2p5/5Q2/4PP1N/4k1NP/3np2r/B1n1P3/4b3 2# 1.Dg5? Txh4! 1.De6? Lxh4! 1.e6? c6! **1.Dg6!** (2.f6) jne. Tämä versio on parannus tuosta terävästä ideasta.

*With tries yielding threat mates on the same square, and with refutations on the same square, this is perilously close (I'm guessing it's a version by the same composer)*

### 3. kiitosmaininta / 3<sup>rd</sup> Commendation Seppo Praski & Mikael Grönroos



2#

11+13

to K.Valtonen Commended Problem-Forum  
2005 3R3K/2p5/5Q2/4PPIS/4k1SP/3sp2r/  
B1s1P3/4b3 #2 1.Qg5? Rxh4! 1.Qe6? Bxh4!  
1.e6? c6! **1.Qg6!** (2.f6) etc. The version is an  
improvement on a sharp idea.

### 3. kiitosmaininta / 3<sup>rd</sup> Commendation Seppo Praski & Mikael Grönroos

1.Lxd5? (2.Df6) 1.- Rcx d5 2.Lxc3  
(2.Df6+? Rxf6!), 1.- Rxd5 2.e3 (2.Df6+?  
Rxf6!), 1.- Dxd5 2.Rb3 (2.Df6+??), 1.- Txd5  
2.Lc5 (2.Df6+??), 1.- Lc6+ 2.Rxc6, mutta  
1.- Rc4! **1.exd5!** (2.Df4) 1.- Rcx d5 2.Lxc3  
(2.Df4+? Rxf4!), 1.- Rxd5 2.e3 (2.Df4+?  
Rxf4!), 1.- Lxd5 2.Rc6 (2.Df4+? Le4!), 1.-  
Dxd5 2.Rb3 (2.Df4??),

1.- Txd5 2.Lc5, 1.- Lc6+ 2.Rxc6.

Houkutuspelissä on kaksi *Nietvelt*-puo-  
lustusta ja ratkaisussa kolme, ja näitä seu-  
raavat matit eivät muutu. Vaikka laatija ei  
niin väitäkään, niin 1.- Dxd5/Txd5 eivät ole  
*Nietvelt*-puolustuksia, koska siirrot kiinnit-  
tävät vD:n ja tekevät näin vD:n poistumisen  
d-linjalta mahdottomaksi. Koska vD:n on  
päästävä f4:ään, niin ikävä kyllä houkutuk-  
sen 1.Df4? (2.Df6,exf5,e5) 1.- dxe4! takia  
tarvitaan rumentava mLg1 estämään neljäs  
uhkaus 2.fxe3.

*Mates do not change after 2 Nietvelt de-  
fences in the try play, and 3 in the actual  
play. Not claimed as such by the composer,  
but 1...Qxd5/Rxd5 are not Nietvelt defences*

*because pinning the wQ makes wQ moves  
off the file impossible. Bad luck that, on a  
needed square f4, 1.Qf4? (2.Qf6/2.exd5/2.e5)  
dxe4! exacts the price of the bBg1 to stop a  
fourth threat 2.fxe3.*

Barry Barnes

13. syyskuuta 2022 / 13 September 2022

Osanottajat / Participants:

Kari Valtonen: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 13, 14,

15, 16, 17, (18), 19, 20, 21, 23

Daniel Sarmiento Larkiala: 5

Kenneth Solja: 6

Seppo Praski: 11

Mikael Grönroos: 11

Jorma Paavilainen: 12

Terho Marlo: 22

Kiitokset tuomarille asiantuntevasta tuo-  
miosta! Mahdolliset huomautukset kolmen  
kuukauden kuluessa tämän lehden päivä-  
yksestä kilpailun luottamusmiehen Neal Tur-  
nerille, nealturnerfinland@hotmail.com

*Thank you, Barry, for your expert  
award! Any claims against this award must  
be submitted to Neal Turner within three  
months' time after the publication date of  
this magazine.*

Parhaana osallistujana, joka ei ole aikai-  
semmin julkaissut kahden siirron matti-  
tehtävää, palkitaan 1. kunniamaininnan  
saavuttanut Daniel Sarmiento Larkiala.  
Onnittelut!